Instanța de fond: Judecătoria Chișinău sediul central, judecător Ceban Alexandru
Dosarul nr. 2ai-59/24
2-18208811-02-2ai-29012024

D E C I Z I E

23 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții de Apel Chișinău

Având în componență:
Președintele completului, judecătorul Eugeniu Clim
Judecătorii Steliana Iorgov și Olga Cojocaru

Examinând chestiunea privind examinarea apelului declarat de avocatul Capmoale Angela, în interesele lichidatorului S.C. „ITC-Impex" în proces de lichidare, - Palii Diana, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 27 septembrie 2023, în cauza civilă prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lichidatorului S.C. „ITC-Impex" în proces de lichidare, - Palii Diana împotriva lui Iațco Andrei, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil, -

C O N S T A T Ă :

La data de 04 decembrie 2017 reprezentantul creditorului S.R.L. „Adenosar", a înaintat cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de debitorul S.C. „ITC-Impex".

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 14 decembrie 2017, cererea introductivă, depusă de reprezentantul creditorului S.R.L. „Adenosar", a fost admisă spre examinare. În calitate de administrator provizoriu a fost numit administratorul autorizat Palii Diana, deținător al autorizației nr. 114 din 14 ianuarie 2015, care urma să prezinte până la data examinării cauzei un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare aplicate faţă de debitor, să verifice mărimea şi componența masei debitoare, existenţa temeiurilor de intentare a procesului de insolvabilitate şi oportunitatea continuării activităţii întreprinderii debitorului.

Conform hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 aprilie 2018 a fost intentat procesul de insolvabilitate cu inițierea procedurii simplificate a

falimentului în privința S.C. „ITC-Impex”, c/f ***** în calitate de lichidator fiind desemnat Palii Diana.

La data de 30 noiembrie 2018 lichidatorul S.C. „ITC-Impex”, - Palii Diana a depus cerere de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a S.C. „ITC-Impex”, în persoana ex-administratorului S.C. „ITC-Impex”, - Iațco Andrei.

La data de 06 decembrie 2018 cererea menționată a fost repartizată judecătorului Șova Nicolae.

În motivarea cererii lichidatorul Palii Diana a invocat faptul că, debitorul S.C. „ITC-Impex” nu dispune de lichidități sau fonduri suficiente ce ar acoperi creanțele tuturor creditorilor, iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 aprilie 2018 a fost constatată insolvabilitatea debitorului S.C. „ITC-Impex” şi inițiată procedura simplificată a falimentului.

Mai menționează că, valoarea totală a creanțelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate asupra patrimoniului S.C. „ITC-Impex” constituie suma de 134 612, 39 lei.

Afirmă că, potrivit informațiilor din Registrul de stat al persoanelor juridice, la 03 aprilie 2013 au fost înregistrate modificările operate în documentele de constituire privind schimbarea componenței asociaților, după cum urmează: asociat unic Iaţco Andrei, schimbarea sediului întreprinderii, care devine: mun. Chișinău, str. Petru Zadnipru 21, ap. (of.) 75 şi desemnarea noului administrator, - Iaţco Andrei, a.n. *****, *****, dom: or. Şoldăneşti, *****, MD- 7201.

Constată că, reprezentantul debitorului nu s-a conformat cerințelor înaintate de administrator şi nu a prezentat până în prezent informațiile şi documentele relevante activității curente a societății debitoare. Mai mult, administratorul debitorului nu a fost de găsit.

Conform hotărârii Adunării Creditorilor din 12 septembrie 2018 lichidatorul a fost împuternicit să depună în instanța de insolvabilitate cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a persoanelor cu funcții de răspundere a S.C. „ITC-Impex”.

A fost invocat că, în lege nu este expres prevăzut pragul limită al datoriei de la care debitorul este obligat să depună cererea introductivă, iar art. 14 alin. (4) al Legii insolvabilității prevede expres că, „dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată şi lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fata creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sunt trase la răspundere penală în conformitate cu legea”.

Menționează că, administratorul/fondatorul S.C. „ITC-Impex”, - Iaţco Andrei nu s-a adresat în instanța de insolvabilitate cu cererea introductivă privind

intentarea procesului de insolvabilitate, invocând incapacitatea de plată a S.C. „ITC-Impex”, care s-ar fi exprimat prin imposibilitatea achitării datoriilor acumulate față de creditorii în sumă de peste 414 507 lei (conform ultimului bilanț contabil prezentat pentru anul 2013 la Direcția Generală pentru Statistică a mun. Chișinău).

A relevat despre faptul că, la data depunerii de către creditorul S.R.L. „Adenosar” a cererii introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate față de S.C. „ITC-Impex”, aceasta se caracteriza ca o întreprindere în incapacitate de plată (insolvabilitate absolută), având un risc financiar foarte ridicat.

A invocat că, organul de conducere al S.C. „ITC-Impex”, - administratorul Iaţco Andrei era obligat să înainteze cererea introductivă încă la începutul anului 2014, atunci când s-a creat incapacitatea de plată şi debitorul nu putea efectua achitări creditorilor. Datorită încălcării de către administrator a obligațiilor care îi revin de a monitoriza starea economico-financiară a întreprinderii s-a ajuns la situația de insolvabilitate a S.C. „ITC-Impex”, când masa debitoare este insuficientă de a acoperi creanțele creditorilor.

Lichidatorul Palii Diana a indicat că, în cadrul procesului de insolvabilitate intentat față de S.C. „ITC-Impex” s-a constatat insuficiența masei debitoare pentru acoperirea tuturor creanțelor creditoriale, cât şi a cheltuielilor aferente procesului de insolvabilitate şi nu există perspectiva executării creanțelor creditorilor validați, valoarea cărora constituie 134 612, 39 lei, acestea urmează să fie suportate de administratorul statutar/fondatorul debitorului Iaţco Andrei.

A solicitat admiterea cererii privind atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului S.C. „ITC-Impex”, încasarea din contul administratorului/fondatorului unic al S.C. „ITC-Impex”, - Iațco Andrei a sumei creanțelor creditorilor S.C. „ITC-Impex”, care nu sunt acoperite integral de masă debitoare în mărime de 134 612, 39 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 11 iunie 2019 emisă de judecătorul Șova Nicolae a fost hotărât: „Se admite integral cererea depusă de lichidatorul S.C. „ITC-Impex”, - Palii Diana privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului S.C. „ITC-Impex” în persoana administratorului Iațco Andrei. Se atrage la răspundere subsidiară membrul organului de conducere a debitorului S.C. „ITC-Impex” în persoana administratorului Iațco Andrei. Se încasează din contul membrului organului de conducere a debitorului S.C. „ITC-Impex”, - Iațco Andrei în beneficiul S.C. „ITC-Impex” (în procedura falimentului) suma de 134 612 (o sută treizeci și patru mii șase sute doisprezece) lei 39 bani. Se încasează din contul lui Iațco Andrei în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 4 038 (patru mii treizeci și opt) lei 37 bani”.

Nefiind de acord cu actul judecătoresc emis, avocatul Cauș Miroslav în

interesele pârâtului Iațco Andrei a înaintat cerere de recurs solicitând repunerea în termen și admiterea recursului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2020, s-a admis cerere lui Iațco Andrei prin reprezentantul avocatul Miroslav Cauș privind repunerea în termen, s-a repus Iațco Andrei în termen pentru declararea recursului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 11 iunie 2019 adoptată în pricina la cererea depusă de lichidatorul S.C. „ITC-Impex", - Palii Diana privind atragerea la răspundere subsidiară a membrului organului de conducere a debitorului S.C. „ITC-Impex" în persoana administratorului Iațco Andrei, prin care cererea a fost admisă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2020 s-a admis recursul declarat de către Iațco Andrei, prin intermediul avocatului Miroslav Cauș; s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 11 iunie 2019, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de lichidatorul S.C. „ITC-Impex", - Palii Diana, privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului S.C. „ITC-Impex" (în procedura falimentului simplificat), prin care acțiunea a fost admisă, cu restituirea cauzei la rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul central, în alt complet de judecată.

Prin fișa de repartizare repetată a dosarului din 19 octombrie 2020, prin intermediul Programului Integral de Gestionare a Dosarelor, în mod automat aleatoriu judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul central, - Ceban Alexandru i-a fost repartizată spre examinare cererea de chemare în judecată a lichidatorului S.C. „ITC-Impex" (în procedura falimentului), - Palii Diana împotriva lui Iațco Andrei privind atragerea la răspundere subsidiară.

La data de 18 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice a Judecătoriei Chișinău, sediul central avocatul Cauș Miroslav în interesele pârâtului Iațco Andrei a depus explicații pe marginea cererii privind tragere la răspundere subsidiară, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În ceea ce privește „nedepunerea cererii introductive", avocatul a stipulat că acest temei nu poate fi reținut având în vedere că datoriile S.C. „ITC-Impex" față de creditori în sumă de 134 612, 39 lei nu au nimic în comun cu faptul „nedepunerii cererii introductive". Temeiul prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității ar putea fi aplicat doar dacă „nedepunerea cererii introductive" ar fi generat apariția acestor datorii. În cazul de față, datoriile în sumă de 134 612, 39 lei nu au apărut în rezultatul „nedepunerii cererii introductive". Chiar dacă ar fi fost depusă cerere introductivă din partea debitorului, acest fapt nu era de natură să schimbe sau să micșoreze suma datoriei de 134 612, 39 lei față de creditori. Mai mult decât atât, datoria S.C. „ITC-Impex" față de S.R.L. „Adenosar" se confirmă prin titlul executoriu din 22 aprilie 2014, iar până la acest moment nu era necesar de a depune cerere introductivă, deoarece firma era în stare activă.

Referitor la temeiul „tăinuirea ștampilei și documentației”, sau „neprezentarea raportului financiar”, avocatul Cauș Miroslav a indicat că, aceste circumstanțe nu au nici o legătură cauzală cu apariția datoriilor în suma de 134 612, 39 lei, ori, aceste datorii nu au apărut în rezultatul acestor cauze. În plus, afirmația cu privire la „tăinuirea ștampilei și documentației” nici nu corespunde adevărului. Iațco Andrei niciodată nu s-a eschivat de la predarea actelor de evidența contabilă a întreprinderii or, de la dânsul nici nu s-a cerut predarea actelor contabile. Faptul că, „adresa lui Iațco Andrei era necunoscută” nu corespunde adevărului, în condițiile în care organul fiscal dispune de adresele și numerele de telefon, cu atât mai mult că acesta dispune de conturi pe rețelele sociale, e-mail etc. Mai mult, la f.d.9 există notificarea lichidatorului prin care s-a cerut prezentarea actelor contabile, de strictă evidență, ștampilă, etc. Această notificare este adresată lui Iațco Andrei, pe adresa or. Șoldănești, str. Scânteia, 20, dar și contabilei Pitușcan Larisa (mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrân 12, ap. 138).

Apărătorul pârâtului a evidențiat că lichidatorul, de fapt, nici nu a urmărit ca notificarea să ajungă în adresa administratorului și a contabilului, anume pentru a apărea temeiul prevăzut la art. 27 alin. (3), (4) din Legea insolvabilității de tragere la răspundere subsidiară. Intenția ascunsă a lichidatorului se confirmă prin faptul că, notificarea nu a fost expediată contabilei Pitușcan Larisa pe adresa mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrân 12, ap. 138, anume pentru a face necunoscută obligația administratorului de a transmite actele contabile, de strictă evidență, ștampila, etc. La fel, nici Iațco Andrei, nici contabila nu au cunoscut despre intentarea procesului de insolvabilitate față de S.C. „ITC-Impex”.

Avocatul Cauș Miroslav a afirmat că, cererea lichidatorului de tragere la răspundere subsidiară este una abuzivă și totodată, neîntemeiată.

Ulterior, în cadrul ședinței de judecată din 16 iunie 2022 avocatul Capmoale Angela în interesele lichidatorului S.C. „ITC-Impex”, - Palii Diana a înaintat cerere de completare a temeiurilor pentru tragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere ale debitorului insolvabil S.C. „ITC-Impex”.

Astfel, s-a invocat că, prin Actul de control fiscal nr. 3-570574 din 27 aprilie 2018 privind estimarea obligațiilor fiscale prin metode și din surse indirecte la S.C. „ITC-Impex” pentru perioada 01 ianuarie 2014-31 martie 2018, emis de Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău, s-a constatat: - încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) Cod Fiscal, art. 43 alin.(3) din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007, prin neprezentarea documentelor primare și de evidență (registrele contabile: cartea mare, bilanțul de verificare și alte registre contabile, care servesc drept bază pentru întocmirea rapoartelor financiare) pentru perioada 01 ianuarie 2014-31 martie 2018, necesare pentru verificarea corectitudinii calculării și achitării la buget a impozitelor și taxelor, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal; - diminuarea impozitului pe venit din activitatea operațională

pentru anul 2014 în sumă de 2 386 lei, fapt ce reiese din analiza informației parvenite din diverse surse indirecte; - pentru perioadele fiscale A/2015 - A/2017 nu au fost stabilite surse de estimare a obligației privind impozitul pe venit; astfel s-a stabilit încălcarea art. art. 8 alin. (2) lit. c) și 54/4 din Codul fiscal, a prevederilor Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 16 din 11.02.2013 „Privind aprobarea Darii de seama privind impozitul pe venitul din activitatea operațională", prin prezentarea cu informații neautentice a Dării de seamă privind impozitul pe venitul din activitatea operațională (Forma IVAO) pentru anul 2014; - neprezentarea Dării de seamă privind impozitul pe venitul din activitatea operațională (Forma IVAO15) pentru anul 2017, fapt ce a dus la apariția obligațiilor suplimentare fața de buget; neconfirmarea prin datele evidenței contabile a supraplăților la cap. 111110 „impozit pe venit reținut din salariu", plăți de bază în sumă de 57, 74 lei și la majorare de întârziere de 5, 0 lei".

Avocatul Capmoale Angela a menționat că, prin Decizia nr. ***** din 16 mai 2018 asupra cazului de încălcare a legislației comise de către S.C. „ITC-Impex", emisă de Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău a decis: - a încasa la buget suma impozitului pe venit din activitatea operaționala diminuată pentru perioada fiscal A/2014 de 2 386 lei; - a încasa majorare de întârziere 600 lei pentru neachitarea în termen a impozitului pe venit din activitatea operațională diminuat pentru perioada fiscală A/2014; - a aplica amenzi pentru încălcările legislației fiscale și a încasa la buget 50 000 lei pentru lipsa totală a contabilității, ceea ce a condiționat imposibilitatea efectuării controlului privind corectitudinea calculării impozitelor și taxelor, 716 lei pentru diminuarea impozitului pe venit din activitatea operațională pentru perioada fiscală A/2014, 1 000 lei pentru prezentarea cu informații neautentice a dării de seamă privind impozitul pe venitul din activitatea operațională pentru perioada fiscală A/2014.

A evidențiat că, decizia și actul de control vizate nu au fost contestate de către debitor, copiile fiind anexate la cererea de completare în cauză.

În continuare, partea reclamantă a specificat că, sumele amenzilor, majorărilor de întârziere, impozitelor diminuate de debitor dispuse spre încasare prin decizia menționată supra, au fost incluse în creanțele creditorului Serviciul Fiscal de Stat și validate de instanța de insolvabilitate, care constituie în total suma de 1 381, 76 lei cu titlu de creanțe chirografare de rangul III și suma de 52 319, 69 lei cu titlu de creanțe chirografare de rangul VI. Tabelul definitiv consolidat al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului a fost anexat la cererea privind tragere la răspundere subsidiară, precum și copia cererii de validare a creanțelor depuse de Serviciul Fiscal de Stat și contului curent generalizat al debitorului.

A menționat că pârâtul, administratorul și asociatul unic al debitorului Iațco Andrei a ținut contabilitatea contrar legii și a contribuit la dispariția documentelor contabile (încălcările depistate în Actul de control fiscal nr. 3-570574 din 27 aprilie

2018), drept urmare debitorul a fost sancționat cu amenzi și majorări de întârziere în suma de 1 381, 76 lei (creanțe chirografare de rangul III) și 52 319,69 lei (creanțe chirografare de rangul VI), creanțele Serviciului Fiscal de Stat împotriva patrimoniului debitorului fiind validate de instanța de insolvabilitate. Deci, Iațco Andrei nu doar a comis aceste încălcări manifestate prin prezentarea informațiilor neautentice la organul fiscal și lipsa totală a contabilității, dar și prin aceste acțiuni a generat majorări de întârziere și amenzi aplicate debitorului, care reprezintă aproape o treime din suma totală a creanțelor validate (134 612, 39 lei).

A indicat că, creanțele respective nu pot fi valorificate din masa debitoare care lipsește și ca urmare generarea lor a cauzat prejudicii statului care nu-și poate valorifica aceste sume pentru a fi încasate la buget.

A constatat că, este prezentă culpa administratorului și asociatului unic S.C. „ITC-Impex", - Iațco Andrei în cauzarea stării de insolvabilitate a debitorului atât prin ținerea contabilității contrare legii și contribuirii la dispariția documentelor, cât și crearea unor datorii noi fața de bugetul de stat ce nu pot fi stinse din contul debitorului al cărui masa debitoare lipsește în totalitate. Deci, astfel de acțiuni sunt imposibil de a fi comise din imprudență și constituie temei de tragere la răspundere subsidiară a pârâtului Iațco Andrei conform art. 248 alin. (1) lit. e) și i) din Legea insolvabilității.

La data de 25 ianuarie 2023 prin intermediul poștei electronice Judecătoriei Chișinău, sediul central avocatul Cauș Miroslav în interesele pârâtului Iațco Andrei a depus explicații pe marginea cererii de completare a temeiurilor pe marginea cererii privind tragere la răspundere subsidiară, solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată și tardivă din mai multe motive, după cum urmează.

A indicat că, răspunderea reglementată de dispozițiile art. 248 din Legea insolvabilității are o natură juridică delictuală, ceea ce presupune obligarea dovedirii îndeplinirii cumulative a condițiilor prevăzute de dispozițiile art. 1998 Cod civil, făcând referire la decizia Curții de Apel Chișinău din 18 aprilie 2019 anexată la referință, pag. 12. Astfel, pentru a stabili culpa și a atrage la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere și/sau de supraveghere a societății debitoare, urmează să fie întrunite condiții speciale și anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, precum și fapta să fie săvârșită cu vinovăție și în interesul personal al făptuitorului. Astfel, este necesar să fie întrunite condiții speciale: să fie stabilită și probată culpa subiectului la ținerea contabilității fictive sau contrare legii; fapta de ținere a contabilității fictive sau contrare legii să fi cauzată sau agravat starea de insolvabilitate a debitorului; să fie constatat și demonstrat prejudiciul cauzat creditorilor; să fie stabilită și probată legătura cauzală dintre acțiunile subiectului, starea de insolvabilitate a debitorului și prejudiciul cauzat astfel.

În această ordine de idei, partea pârâtă a afirmat că, prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate și vinovăția sunt elemente esențiale și care trebuie dovedite prin probe convingătoare de către administratorul insolvabilității/lichidatorul debitorului, împlinirea cumulativă a condițiilor fiind o condiție sine qua-non pentru atragerea răspunderii patrimoniale respective. Simple afirmații, nedovedite, nu pot fundamenta admiterea cererii de atragere a răspunderii. Deci, datoriile în suma de 134 612, 39 lei nu au apărut în rezultatul „ținerii contabilității fictive sau contrare legii". Or, faptele stabilite prin Actul de control fiscal nu erau de natură să schimbe sau să micșoreze suma datoriei de 134 612, 39 lei față de creditori. De asemenea, avocatul Cauș Miroslav a indicat că, datoria S.C. „ITC-Impex" față de S.R.L. „Adenosar" se confirmă prin titlul executoriu din 22 aprilie 2014, iar până la acest moment nu era necesar de a depune cerere introductivă, deoarece firma era în stare activă.

Deci, având în vedere argumentul prevăzut la art. 1998 Cod civil coroborat cu art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, cererea de atragere la răspundere subsidiara pe motivul ținerii contabilității fictive/contrare legii, este considerată de partea pârâtă ca fiind neîntemeiată.

Totodată, partea apărării a invocat tardivitatea înaintării cererii de atragere la răspundere subsidiara pe motivul ținerii contabilității fictive/contrare legii. Astfel, potrivit art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității, termenul de prescripție pentru acțiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate. Avocatul Cauș Miroslav a evidențiat că, Actul de control fiscal a fost întocmita la 27 aprilie 2018, iar decizia asupra cazului de încălcare fiscală a fost emis la 16 mai 2018, termenul de prescripție de 3 ani expirând la 16 mai 2021. Așadar, pentru acest temei și pentru sumele solicitate spre încasare de la Iațco Andrei, amenda de 50 000 lei, 2 386 lei (impozitul pe venit), 600 lei (dobânda de întârziere) - cererea de atragere la răspundere subsidiară se consideră tardivă cu expirarea termenului de 3 ani.

În ședința de judecată, reprezentantul lichidatorului S.C. „ITC-Impex", - Palii Diana, - avocatul Capmoale Angela s-a prezentat, a susținut acțiunea înaintată. Suplimentar partea reclamantă a indicat că, administratorul Iațco Andrei era obligat să înainteze cererea introductiva încă la începutul anului 2014, atunci când s-a creat incapacitatea de plată și debitorul nu putea efectua achitări creditorilor săi. Deci, este neîntemeiată poziția lui Iațco Andrei în referința depusă precum că, datoria S.C. „ITC-Impex" față de S.R.L. „Adenosar" se confirmă prin titlul executoriu din 22 aprilie 2014, iar până la acest moment nu era necesar de a depune cerere introductivă, deoarece firma era în stare activă. Prin argumentul dat pârâtul recunoaște singur că, cel puțin la data emiterii titlului executoriu din 22

aprilie 2014 creditorului S.R.L. „Adenosar”, debitorul deja avea o datorie nestinsa față de creditorul S.R.L. „Adenosar”, fapt care a implicat adresarea creditorului în instanța de judecată, obținerea unei hotărâri judecătorești irevocabile și a documentului executoriu în temeiul acestei hotărâri, neexecutat până în prezent. Adresarea creditorului S.R.L. „Adenosar” cu cerere introductivă, admisă de instanța de insolvabilitate, atestă că administratorul debitorului nu și-a executat aceasta obligație în termen de 30 zile de când s-a atestat imposibilitatea executării obligațiilor față de creditor cel puțin la 22 aprilie 2014, fapt ce duce la apariția temeiurilor pentru atragerea sa la răspundere subsidiară.

Deci, datorită încălcării de către administrator a obligațiilor care îi revin de a monitoriza starea economico-financiară a întreprinderii s-a ajuns la situația de insolvabilitate a S.C. „ITC-Impex”, când masa debitoare este insuficientă de a acoperi creanțele creditorilor. Totodată, avocatul Capmoale Angela a indicat că, urmează a fi apreciat critic argumentul pârâtului Iațco Andrei precum că, faptele stabilite prin Actul de control fiscal nu erau de natură să schimbe sau să micșoreze suma datoriei de 134 612, 39 lei față de creditori or, în suma de 134 612, 39 lei, validată de instanța de insolvabilitate, se includ și amenzile și majorările de întârziere fiind creanțe ale Serviciului Fiscal de Stat calculate anume în Actul de control fiscal vizat. Astfel, administratorul și asociatul unic S.C. „ITC-Impex”, - Iațco Andrei nu doar a comis aceste încălcări manifestate prin prezentarea informațiilor neautentice la organul fiscal și lipsa totală a contabilității, dar și prin aceste acțiuni a generat majorări de întârziere și amenzi aplicate debitorului, care reprezintă aproape o treime din suma totală a creanțelor validate (134 612, 39 lei). Creanțele respective nu pot fi valorificate din masa debitoare care lipsește și ca urmare generarea lor a cauzat prejudicii statului care nu-și poate valorifica aceste sume pentru a fi încasate la buget.

Referitor la argumentul tardivității depunerii cererii invocat de pârâtul Iațco Andrei, avocatul Capmoale Angela a specificat că acesta urma să invoce excepția de tardivitate în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare prin depunerea cererii în ordinea art. 186/1 Cod de procedură civilă. Ori, conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedura încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel. Iațco Andrei nu a depus cerere privind ridicarea excepției de tardivitate în ordinea art. 186/1 Cod de procedură civilă, fie în faza de pregătire, fie până la finalizarea examinării în fond, fiind astfel decăzut din dreptul de a efectua acest act de procedură, adică de a invoca tardivitatea. În al doilea rând, chiar dacă Iațco Andrei s-ar fi conformat legii procesuale vizate, aceasta nu ar fi schimbat situația de fapt. Cererea privind atragerea sa la răspundere subsidiară a fost înaintată de lichidatorul debitorului la 30 noiembrie 2018, care

astfel s-a conformat prevederilor art. 248 alin. (5) din Legea insolvabilității. Cererea de completare a pretențiilor din 16 iunie 2022 nu a constituit o cerere de chemare în judecată nouă în sensul art. 60 alin.(2)/l și (3) din Codul de procedură civilă, ci a venit în completare a temeiului privind atragerea la răspundere subsidiară deja invocate în cererea inițială, motiv din care pentru cererea de completare nu curge un termen de prescripție separat. Deci, acțiunea nu este tardivă în această parte, iar argumentul pârâtului Iaţco Andrei urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Avocatul lichidatorului debitorului a indicat că, a prezentat probe suficiente ce atestă culpa administratorului debitorului în cauzarea stării de insolvabilitate, fapt ce atrage răspunderea sa subsidiara pentru creanțele creditorilor validate. La rândul său, Iațco Andrei nu a combătut argumentele respective și nu s-a expus pe fondul pretențiilor, poziția sa fiind declarativă.

Pârâtul Iațco Andrei nu s-a prezentat în ședința de judecată, fiind reprezentat de avocatul său Cauș Miroslav.

Avocatul pârâtului Iațco Andrei Cauș Miroslav în ședința de examinare s-a prezentat, a susținut referința înaintată conform motivelor de fapt și de drept indicate, a solicitat respingerea acțiunii inițiale și celei completate. Ulterior, pentru ședința de judecată din 27 septembrie 2023, ora 09.15 avocatul Cauș Miroslav a pârâtului Iațco Andrei a înaintat cerere de amânare a ședinței, fiind respinsă ca fiind neîntemeiată și lipsită de probarea antrenării sale în alte ședințe la Judecătoria Ungheni.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 27 septembrie 2023 s-a respins cererea lichidatorului S.C. „ITC-Impex” în proces de lichidare, - Palii Diana privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtului Iațco Andrei, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 11 octombrie 2023 lichidatorul S.C. „ITC-Impex” în proces de lichidare, - Palii Diana, reprezentată de avocatul Capmoale Angela a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 27 septembrie 2023.

În motivarea cererii de apel depusă la data de 28 februarie 2024 s-au reiterat argumentele indicate atât în cererea inițială, cât și cea suplimentară cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere, în speță, a administratorului Iațco Andrei.

Suplimentar a invocat că, instanța de fond a indicat că, urmează inițial de a fi determinat concret momentul survenirii temeiurilor de insolvabilitate în raport cu activitatea debitorului sub forma incapacității de plată. Însă, sub aspectul respectiv apelantul a probat că, data respectivă este 22 aprilie 2014, recunoscută de însuși intimat/pârâtul Iațco Andrei, și anume că, data de la care S.C. „ITC-Impex” a intrat

în incapacitate de plată, deoarece nu avea deja mijloace bănești/bunuri pentru executarea datoriei față de creditorul S.R.L. „Adenosar” în favoarea căruia a fost emis titlul executoriu din 22 aprilie 2014. În același timp, instanța de fond menționează că, nu a fost probată care este legătura cauzală dintre suma pretinsă de reclamant de a fi încasată și inacțiunea administratorului statutar, de nedepunere a cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității.

Argumentul respectiv nu corespunde circumstanțelor de fapt și probelor din dosar, or creanța validată a Serviciului Fiscal de Stat în mărime de 53 701, 45 lei a apărut în temeiul deciziei nr. ***** din 16 mai 2018 asupra cazului de încălcare a legislației comise de către S.C. „ITC-Impex”, emisă de Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău. În cazul în care Iațco Andrei ca administrator și asociat unic care avea împuterniciri și atribuții nelimitate în conducerea întreprinderii debitoare, depunea cererea introductivă în termen de 30 zile după 22 aprilie 2014, creanța față de Serviciul Fiscal de Stat nu ar fi apărut, or încălcările comise de către debitor, constatate de SFS, se raportează la perioada ulterioară datei de 22 aprilie 2014 și se referă la anii 2014-2018. Astfel, cel puțin creanța Serviciului Fiscal de Stat în mărime de 53 701, 45 lei urma să fie încasată din contul pârâtului/intimatului Iațco Andrei în temeiul survenirii temeiului special de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) în cumul cu art. 14 din Legea insolvabilității.

Consideră lichidatorul debitorului că, a prezentat probe suficiente ce atestă culpa administratorului debitorului în cauzarea stării de insolvabilitate, fapt ce atrage răspunderea sa subsidiară pentru creanțele creditorilor validate. La rândul său, Iațco Andrei nu a combătut argumentele și probele respective, precum și nu s-a expus pe fondul pretențiilor, poziția sa fiind declarativă. Referitor la temeiurile respective de atragere la răspundere subsidiară descrise mai sus, instanța de insolvabilitate a indicat în hotărâre, pct. 56, precum că, din cercul subiecților prevăzuți de art. 247, alin. (1) din Legea insolvabilității, faptul nedepunerii cererii introductive în temeiul prevăzut de art. 14, alin. (3) și art. 72 alin. (7) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, prevăzut ca temei de atragere la răspundere subsidiară în art. 248, alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității, nu poate fi imputat doar administratorului unei societăți cu răspundere limitată, și nicidecum asociatului, fondatorului sau contabilului-șef. Deși contabilul-șef are calitatea de persoană împuternicită de organizarea și conducerea contabilității, temeiul analizat nu i-ar putea fi imputat, deoarece nu dispune de prerogativa de administrare și reprezentare a societății în raport cu alte persoane, în lipsa unui act de reprezentare.

Susține apelantul că, instanța nu a ținut cont de faptul că, Iațco Andrei pe lângă calitatea sa de asociat unic al întreprinderii debitoare, mai întrunește și funcția de administrator statutar, fiind subiectul special pentru survenirea temeiului

de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității. Totodată, instanța de fond nu s-a expus asupra prezenței temeiului de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. i) al Legii insolvabilității, la fel invocat de lichidator. Drept urmare, soluția instanței oferită asupra celor două temeiuri de atragere la răspundere subsidiară este nemotivată și nu conține răspuns la argumentele invocate de lichidator, creându-i impresia că nu a fost auzit.

Verificând hotărârea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate şi temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de a respinge apelul declarat de lichidatorul S.C. „ITC-Impex” în proces de lichidare, - Palii Diana, cu menținerea hotărârii primei instanțe din data de 27 septembrie 2023, reieșind din următoarele considerente.

Conform materialelor cauzei rezultă că, la data de 30 noiembrie 2018, lichidatorul S.C. „ITC-Impex” în proces de lichidare, - Palii Diana s-a adresat cu cerere privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului S.C. „ITC-Impex” în persoana pârâtului Iațco Andrei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central din 27 septembrie 2023 s-a respins cererea lichidatorului S.C. „ITC-Impex” în proces de lichidare, - Palii Diana privind tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâtului Iațco Andrei, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 11 octombrie 2023 lichidatorul S.C. „ITC-Impex” în proces de lichidare, - Palii Diana, reprezentată de avocatul Capmoale Angela a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel și casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul central din 27 septembrie 2023.

Colegiul Civil apreciază ca fiind justă și întemeiată soluția instanței de insolvabilitate, ori, conform art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității, dacă în cadrul procesului sunt identificate persoane cărora le-ar fi imputabilă apariția stării de insolvabilitate a debitorului, la cererea administratorului insolvabilității/ lichidatorului instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în

luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Astfel, Colegiul Civil menționează că, pentru a stabili vina și atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere și/sau de supraveghere a debitorului urmează să fie întrunite anumite condiții și anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapt ilicit și prejudiciu, iar fapta să fie săvârșită cu vinovăție. Iar în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

Instanța de apel remarcă faptul că, răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanțelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente și concludente a următoarelor elemente esențiale: fapta ilicită, vinovăția, legătura cauzală dintre faptă și urmările provocate.

Prin urmare, aceste condiții generale și speciale ale răspunderii civile delictuale și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Astfel, din prevederile art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilității rezultă că, prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

În calitate de temei de drept pentru atragerea la răspundere subsidiară a organelor de conducere a S.C. „ITC-Impex” sunt invocate prevederile art. 248 alin. (1) al Legii insolvabilității lit. e), h) și i) alin. (1) art. 248 din Legea insolvabilității, adică ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire și a ștampilei; nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; comiterea altor acțiuni care au adus daune proprietății debitorului.

Conform alin. (4) şi (5) al aceluiași articol, în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea şi au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziţia lor la aceste decizii. Măsura prevăzută la alin. (1) se prescrie în termen de 3 ani de la data la care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat starea de insolvabilitate, dar nu mai devreme de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

Or, pentru întrunirea exigenţelor înaintate faţă de răspunderea membrilor organelor de conducere ale debitorului, este necesar de stabilit următoarele circumstanţe/ condiţii: a) în privinţa întreprinderii debitoare să fie intentat procesul de insolvabilitate; b) Cererea de atragere la răspundere să fie înaintată de administratorul insolvabilităţii sau lichidatorul întreprinderii debitoare, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim; c) Să fie identificate persoanele pasibile de răspundere pentru apariţia stării de insolvabilitate a debitorului; d) Apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care persoanele pasibile răspunderii subsidiare şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului; e) Prin acţiunile persoanelor responsabile să fi fost cauzată insolvabilitatea întreprinderii. De aici rezultă şi concluzia că urmează de stabilit în mod cert 3 semne componente ale răspunderii: acţiunea/inacţiunea persoanelor responsabile, urmarea sub formă de insolvabilitate a întreprinderii, legătura de cauzalitate dintre comportamentul comisiv/ omisiv şi rezultatul prejudiciabil; f) Măsura de suportare a datoriile debitorului insolvabil să nu fie prescrisă extinctiv; g) Suportarea datoriilor debitorului insolvabil poate fi dispusă doar în privinţa unei părţi anumite.

Conform art. 247 alin. (1) al Legii insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

Potrivit art. 247 alin. (2) prevederile alineatului (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Cu referire la temeiurile de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității, ce se referă la ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, instanța de

judecată relevă că, nu a fost argumentat faptul cum anume intimatul a comis acest delict, iar la dosar, contrar prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, lipsesc probe din care ar rezulta comiterea de către acesta a faptelor prevăzute de art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității. Or, prin ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității, indiferent dacă acestea reprezintă infracțiuni, contravenții sau simple delicte civile. Însă, lichidatorul nu a probat și nici nu a descris în ce mod acțiunile invocate au dus la insolvabilitatea debitorului S.C. „ITC-Impex". Mai mult, referitor la temeiul respectiv nu este descrisă nici o legătură cauzală între acțiuni și consecințe şi nu se încadrează în componența delictuală specială prevăzută de art. 248 alin. (1) lit. e) al Legii insolvabilității, întrucât acest delict presupune raportarea faptei la prevederile concrete ale Legii contabilității şi raportării financiare şi la Standardele Naționale de Contabilitate.

Cu referire la temeiul de atragere la răspundere subsidiară prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității invocat de lichidator, instanța de judecată relevă următoarele.

Temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) al Legea insolvabilității poate fi imputat doar administratorului societății cu răspundere limitată, pornind de la premisa că reieșind din prevederile art. 177 alin. (1) Cod civil, persoana juridică își exercită, de la data constituirii, drepturile şi își execută obligațiile prin administrator, art. 69 alin. (1) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007, care prevede că societatea trebuie să aibă unul sau mai mulți administratori, care administrează societatea şi o reprezintă, precum şi prevederile art. 72 alin. (7) al Legii privind societățile cu răspundere limitată nr. 135 din 14.06.2007, din care rezultă că, în cazul apariției indiciilor de insolvabilitate, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai târziu decât la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate dacă asociații nu vor acoperi pierderile.

Corespunzător, din cercul subiecților prevăzuți de art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, faptul nedepunerii cererii introductive în termenul prevăzut de art. 14 alin. (3) şi art. 72 alin. (7) din Legea privind societățile cu răspundere limitată, prevăzut ca temei de atragere la răspundere subsidiară în art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității, îi poate fi imputat doar administratorului unei societăți cu răspundere limitată şi nicidecum altor categorii de membri ai organelor de conducere a debitorului insolvabil.

Și la acest subiect la fel se constată că, lichidatorul S.C. „ITC-Impex" nu anexat a la materialele cauzei probe directe. Ori, conform art. 14 alin. (3) al Legii insolvabilității, debitorul este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar

nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) şi la art. 10 alin. (2), iar conform alin. (4) al aceluiași articol dacă debitorul nu depune cererea introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată şi lichidatorul debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3).

Astfel, pentru angajarea răspunderii în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității, este necesară stabilirea legăturii de cauzalitate între înșelarea contractanților/creditorilor debitorului, manifestată prin tăinuirea intenționată de către administratorul societății despre existența temeiurilor de insolvabilitate (temeiuri despre care administratorul este obligat să declare public în temeiul legii, prin depunerea unei cereri introductive în instanța de insolvabilitate) şi prejudiciile cauzate contractanților/creditorilor duși în eroare/înșelați de către debitor (administratorul debitorului), care şi-au executat prestațiile față de persoana, aflată în incapacitatea de a executa prestațiile corelative (aflată în insolvabilitate de fapt).

Astfel, răspunderea subsidiară a administratorului societății în temeiul art. 248 alin. (1) lit. h) al Legii insolvabilității, se limitează la volumul obligațiilor, asumate de societate față de contractanții/creditorii înșelați după expirarea termenului de 30 zile, stabilit de art. 14 alin.(3) al Legii insolvabilității.

Corespunzător, pentru tragerea la răspundere subsidiară a pârâtului Iațco Andrei, urma a fi stabilită data survenirii stării de insolvabilitate de fapt, termenul limită de depunere a cererii introductive şi volumul obligațiilor debitorului S.C. „ITC-Impex” apărute după expirarea acestui termen.

Potrivit cererii de chemare în judecată, conform hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 05 aprilie 2018 a fost intentat procesul de insolvabilitate cu inițierea procedurii simplificate a falimentului în privința S.C. „ITC-Impex”, c/f ***** în calitate de lichidator fiind desemnat Palii Diana.

Colegiul civil atestă că, lichidatorul nu a anexat la materialele cauzei nici o probă din care rezultă că, la data pretinsă în cererea de chemare în judecată - 01 ianuarie 2014 S.C. „ITC-Impex” era în incapacitate de plată. Astfel, la data pretinsă de lichidator - 01 ianuarie 2014 nu exista nici un semn de incapacitate de plată a S.C. „ITC-Impex”.

La caz, instanța de insolvabilitate relevă că, lichidatorul nu a prezentat probe care să confirme că pârâtul prin nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate a cauzat insolvabilitatea S.C. „ITC-Impex”, s-au acumulat datorii suplimentare. Mai mult, nu au fost prezentate probe pertinente și concludente, ce ar dovedi că apariția stării de insolvabilitate a debitorului este imputabilă anume pârâtului Iațco Andrei și nici nu au fost individualizate faptele comise pentru fiecare pârât în parte. La caz, nu a fost stabilit un moment de referință de la care

întreprinderea S.C. „ITC-Impex” prezenta semne de incapacitate de plată, iar din cumulul probelor prezentate de lichidator nu a fost stabilită legătura cauzală între activitatea desfășurată în continuare de S.C. „ITC-Impex” şi survenirea incapacității de plată a debitorului.

Mai reține instanța că, norma care reglementează instituția răspunderii subsidiare, art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, prevede expres că, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere şi/sau de supraveghere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea. Atât norma legală imperativ indică că, pot fi suportate de membrii organelor de conducere doar o parte din datoriile debitorului insolvabil. Însă, lichidatorul solicită încasarea de la pârâtul Iațco Andrei a sumei totale a creanțelor sale validate în tabel, în mărime de 134 612, 39 lei. Drept urmare, instituția răspunderii subsidiare nu este aplicabilă în speță pârâtului, deoarece vreo careva culpă pentru cauzarea stării de insolvabilitate a întreprinderii, nu s-a depistat.

În privința pretenției lichidatorului privind angajarea răspunderii subsidiare în temeiul art. 248 alin.(1) lit. i) al Legii insolvabilității - comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului, instanța îl consideră a fi unul declarativ şi lipsit de suport probatoriu.

Din analiza argumentelor invocate de lichidator la acest temei, se invocă faptul că, potrivit Actului de control fiscal nr. 3-570574 din 27 aprilie 2018 privind estimarea obligațiilor fiscale prin metode și din surse indirecte la S.C. „ITC-Impex” pentru perioada 01 ianuarie 2014-31 martie 2018, emis de Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău, s-a constatat: - încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c) Cod Fiscal, art. 43 alin.(3) din Legea contabilității nr. 113 din 27.04.2007, prin neprezentarea documentelor primare și de evidență (registrele contabile: cartea mare, bilanțul de verificare și alte registre contabile, care servesc drept bază pentru întocmirea rapoartelor financiare) pentru perioada 01 ianuarie 2014-31 martie 2018, necesare pentru verificarea corectitudinii calculării și achitării la buget a impozitelor și taxelor, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal; - diminuarea impozitului pe venit din activitatea operațională pentru anul 2014 în sumă de 2 386 lei, fapt ce reiese din analiza informației parvenite din diverse surse indirecte; - pentru perioadele fiscale A/2015 - A/2017 nu au fost stabilite surse de estimare a obligației privind impozitul pe venit; astfel s-a stabilit încălcarea art. art. 8 alin. (2) lit. c) și 54/4 din Codul fiscal, a prevederilor Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 16 din 11.02.2013 „Privind aprobarea Darii de seama privind impozitul pe venitul din activitatea operațională”, prin prezentarea cu informații neautentice a Dării de seamă privind impozitul pe

venitul din activitatea operațională (Forma IVAO) pentru anul 2014; - neprezentarea Dării de seamă privind impozitul pe venitul din activitatea operațională (Forma IVAO15) pentru anul 2017, fapt ce a dus la apariția obligațiilor suplimentare fața de buget; neconfirmarea prin datele evidenței contabile a supraplăților la cap. 111110 „impozit pe venit reținut din salariu", plăți de bază în sumă de 57, 74 lei și la majorare de întârziere de 5, 0 lei".

Totodată, prin Decizia nr. ***** din 16 mai 2018 asupra cazului de încălcare a legislației comise de către S.C. „ITC-Impex", emisă de Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău s-a decis: - a încasa la buget suma impozitului pe venit din activitatea operaționala diminuată pentru perioada fiscal A/2014 de 2 386 lei; - a încasa majorare de întârziere 600 lei pentru neachitarea în termen a impozitului pe venit din activitatea operațională diminuat pentru perioada fiscală A/2014; - a aplica amenzi pentru încălcările legislației fiscale și a încasa la buget 50 000 lei pentru lipsa totală a contabilității, ceea ce a condiționat imposibilitatea efectuării controlului privind corectitudinea calculării impozitelor și taxelor, 716 lei pentru diminuarea impozitului pe venit din activitatea operațională pentru perioada fiscală A/2014, 1 000 lei pentru prezentarea cu informații neautentice a dării de seamă privind impozitul pe venitul din activitatea operațională pentru perioada fiscală A/2014.

Faptul că, potrivit Actului de control fiscal nr. 3-570574 din 27 aprilie 2018 privind estimarea obligațiilor fiscale prin metode și din surse indirecte la S.C. „ITC-Impex" pentru perioada 01 ianuarie 2014-31 martie 2018, întocmit de Direcția generală administrare fiscală mun. Chișinău, s-au constatat mai multe încălcări și nereguli, nu probează vinovăția pârâtului Iațco Andrei şi nu atestă faptul că, ultimul nu a acționat cu diligență şi loialitate, iar prin această acțiune s-a înrăutățit situația financiară a debitorului S.C. „ITC-Impex".

Or, dispozițiile art. 248 din Legea insolvabilității nu instituie automat prezumția de culpă a membrului organului de conducere, dar prevăd în concret natura faptelor păgubitoare pentru societatea debitoare, fapte care au contribuit la ajungerea acesteia în stare de insolvabilitate şi care pot antrena răspunderea unor persoane din organele sale de conducere. Așadar, stabilirea existenței unor asemenea fapte şi a măsurii în care ele au contribuit la ajungerea în stare de insolvabilitate a debitorului se face cu respectarea tuturor normelor procedurale aplicabile pe baza unui probatoriu complet şi pertinent.

Din acest considerent, instanța de fond întemeiat a constatat că, nu urmează a fi aplicate la caz prevederile art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității, or probatoriul nu demonstrează cu certitudine argumentele expuse de către apelant, în sensul art. 118 CPC al RM.

Respectiv, în speța dedusă judecății nu sunt întrunite condițiile tragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului

insolvabil în baza temeiurilor analizate.

Prin urmare, instanța de insolvabilitate just a conchis asupra netemeiniciei cererii de atragere la răspundere subsidiară şi a respins acțiunea.

Urmează a fi supus criticii afirmațiile apelantului că, instanța nu s-a expus asupra argumentelor invocate de apelant, deoarece din hotărârea contestată se atestă cu certitudine că prima instanţă a oferit răspunsuri la fiecare argument indicat în cererea de atragere la răspundere subsidiară.

Astfel, instanţa de fond a supus aprecierii toate argumentele invocate de către apelant în cererea de atragere la răspundere subsidiară, identificând care sunt condițiile atragerii la răspundere subsidiară, și stabilind că în speță, cererea de atragere la răspundere subsidiară nu reține circumstanțele și/sau împrejurări de facto cărora li s-a datorat survenirea stării de insolvabilitate a întreprinderii debitoare.

În consecință, Colegiul conchide că toate argumentele apelantului invocate în apelul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea hotărârii contestate şi urmează a fi respinse.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai şi alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Conform art. 3 lit. a) din Legea taxei de stat nr. 216-XII din 3 decembrie 1992, cu modificările ulterioare, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei şi nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puțin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. j) al Legii taxei de stat, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești: 75% din taxa ce urmează a fi plătită

la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Potrivit prevederilor art. 86 alin. (2) CPC, persoanele juridice declarate în stare de insolvabilitate, la introducerea în instanţa de judecată a acţiunilor de urmărire a creanțelor debitoare plătesc taxa de stat după examinarea cauzei, dar nu mai târziu de 6 luni de la data adoptării hotărârii.

În conformitate cu art. 98 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în caz de respingere a acţiunii, cheltuielile de judecare a cauzei suportate de instanţă, precum şi taxa de stat, se încasează la buget de la reclamant dacă acesta nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Dată fiind soluția privind respingerea cererii de apel şi amânarea plății taxei de stat la depunerea cererii de apel, Colegiul judiciar consideră necesar de a încasa în termen de până la 6 luni de la data adoptării prezentei hotărâri, din contul S.C. „ITC-Impex” în proces de insolvabilitate în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 3 028, 77.

Față de cele ce preced şi având în vedere faptul că, instanţa de insolvabilitate a constatat şi elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material şi procedural, pronunțând o hotărâre legală şi întemeiată, iar temeiurile invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Colegiu civil al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a respinge apelul şi de a menţine hotărârea contestată.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) lit. a), art. art. 389, 390 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău, -

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de avocatul Capmoale Angela, în interesele lichidatorului S.C. „ITC-Impex” în proces de lichidare, - Palii Diana.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central emisă la 27 septembrie 2023 prin care s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea lichidatorului S.C. „ITC-Impex” în proces de lichidare, - Palii Diana împotriva lui Iațco Andrei, cu privire la atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a debitorului insolvabil.

Se încasează, nu mai târziu de 6 luni din data adoptării prezentei decizii, din contul S.C. „ITC-Impex”, c/f ***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 3 028, 77 (trei mii douăzeci și opt lei 77 bani) lei.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Președintele completului, judecătorul Eugeniu Clim

Judecătorii: Steliana Iorgov

Olga Cojocaru